

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
948231-148671-VGP

Bijlagen
1

Uw brief
16 maart 2016

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 18 april 2016
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de Kamerleden Volp (PvdA),
Voordewind (CU), Leijten (SP) en Van der Staij (SGP) over het supermarktkartel
tegen leeftijdsverificatiesystemen voor de verkoop van alcohol en tabak
(2016Z05443).

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn

Antwoorden op Kamervragen van de Kamerleden Volp (PvdA), Voordewind (CU), Leijten (SP) en Van der Staij (SGP) over het supermarktkartel tegen leeftijdsverificatiesystemen voor de verkoop van alcohol en tabak. (2016Z05443)

1.

Kent u de gerechtelijke uitspraak over het handelen van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) inzake kartelvorming tegen het leeftijdsverificatiesysteem Ageviewers? 1) Wat is uw reactie op dit vonnis? 1)

2.

Wat vindt u van het handelen van het CBL? In hoeverre staat deze uitspraak volgens u op gespannen voet met de maatschappelijke taak van de supermarkten om de verkoop van alcohol en tabak aan minderjarigen uit te sluiten? Vindt u het wenselijk dat de maatschappelijke betrokkenheid van de supermarktbranche door deze uitspraak mogelijk in twijfel wordt getrokken? Vindt u acties richting het CBL nodig? Zo ja, wat gaat u doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1. en 2.

Ik ken het vonnis van de rechtbank Den Haag van 9 maart jl. in de zaak van de Hollandsche Exploitatie Maatschappij tegen Centraal Bureau Levensmiddelenhandel en Jumbo¹. Aangezien het een uitspraak van een rechtbank betreft waartegen partijen in hoger beroep zullen gaan, kan ik niet ingaan op de inhoud van deze uitspraak danwel op het handelen van één van de partijen in deze rechtszaak. In zijn algemeenheid geldt uiteraard dat verkoop van alcohol en tabak aan minderjarigen moet worden uitgesloten.

3.

Kunt u aangeven wat het betekent dat de rechtbank Den Haag de CBL Campagne "nog geen 20" en de CBL Code "verantwoorde alcoholverkoop in de supermarkt" nietig heeft verklaard en wat dit voor gevolgen heeft? Welke betrokkenheid heeft het ministerie van VWS gehad bij de totstandkoming van deze campagne en code?

Antwoord 3.

Voor het antwoord op het eerste deel van uw vraag verwijs ik naar mijn antwoord op de vragen 1 en 2.

Wat de betrokkenheid van VWS bij de totstandkoming van de CBL campagne en – code betreft hebben zowel VWS als de NVWA destijds, vanuit de kennis van de Drank- en Horecawet, meegelezen op de code en tekstsuggesties gedaan.

Doel van de publiekscampagne "nog geen 20" was:

- Informeren van jongeren tot 16 jaar dat zij geconfronteerd werden met een legitimatieplicht als zij een aankoopgating verrichtten van licht alcoholische dranken en dat zij daardoor in hun aankoopgating gefrustreerd zouden raken.
- Informeren van jongeren t/m 19 jaar dat zij geconfronteerd werden met een legitimatieplicht als zij een aankoopgating verrichtten van licht alcoholische dranken.
- Informeren van het algemene publiek dat jongeren t/m 20 jaar geconfronteerd zouden worden met een identificatieplicht.

¹ Jumbo groep BV., Jumbo Supermarkten BV., Jumbo Food Groep BV..

- Het kweken van begrip voor het gebruik van het instrument van de legitimatieplicht ter handhaving van de wettelijke verkoopgrens, mede onderbouwd door het feit dat die grens is ingegeven ter bescherming van de gezondheid van de Nederlandse jeugd.

De campagne bestond uit een TV-spot, materialen voor scholen en materialen voor supermarkten. Hiermee ondersteunde deze campagne het beleid van het ministerie, immers de vergewisplicht vormt onderdeel van de Drank- en Horecawet. Het Trimbos-instituut heeft een subsidie van ca. € 60.000 ontvangen van het ministerie van VWS/Jeugd en Gezin om inhoudelijk mee te werken aan de ontwikkeling van de campagne, die verder is gefinancierd door het bedrijfsleven.

4.

In hoeverre vindt u dat supermarkten er voldoende in slagen om de verkoop van alcohol en tabak aan minderjarigen uit te sluiten? Hoe gaat u het CBL aansporen om maximale verantwoordelijkheid te nemen? Op welke wijze gaat u de voortgang hiervan monitoren? Bij welke nalevingresultaten overweegt u de inzet van gevalideerde leeftijdscontrolesystemen verplicht te stellen?

5.

Wat zijn uw doelstellingen met betrekking tot de nalevingcijfers voor de verkoop van alcohol en tabak aan minderjarigen in 2016? Wanneer bent u tevreden? Overweegt u gebruik te gaan maken van verplichte leeftijdsverificatiesystemen indien uw doelstelling niet wordt gehaald? Zo ja, hoe gaat u dit vormgeven? Zo nee, hoe gaat u betere handhaving garanderen?

Antwoord 4. en 5.

Met de aanbieding van de resultaten van het mysterykidsonderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens onder verstrekkers in 2015 (bureau Nuchter) heb ik aangegeven wat mijn standpunt is ten aanzien van de nalevingcijfers.² In mijn brief aan uw Kamer heb ik aangegeven dat, wanneer uit het mysterykidsonderzoek in 2016 niet blijkt dat de naleving *substantieel* is verbeterd, ik met maatregelen kom.

Zoals ik eerder heb aangegeven wil ik dat de wet wordt nageleefd. De wijze waarop die naleving wordt uitgevoerd is de verantwoordelijkheid van de verkopers van alcohol en tabak.

6.

In hoeverre heeft u voldoende vertrouwen in de totstandkoming van het convenant displayban voor tabakswaren door het CBL? Wat is de stand van zaken? Acht u een breed gedragen, ambitieus convenant met de supermarktbranche haalbaar voor augustus 2016?

Antwoord 6.

Het CBL heeft namens de aangesloten supermarktketens de intentie uitgesproken om voor 1 juli 2016 invulling te geven aan een convenant waarin wordt toegewerkt naar een displayban voor tabaksproducten. Behalve met het CBL voer ik ook gesprekken over de invoering van de displayban met de brancheorganisatie(s) van tabaksspecialzaken, tankstations, horeca en

² Voortgangsbrief alcoholbeleid en nalevingcijfers leeftijdsgrens alcohol en tabak, kenmerk 776565-137596-VGP, 19 juni 2015

automaten. Verschillende supermarktketens zijn gestart met pilots of hebben in het geval van Jumbo besloten tabaksproducten in al hun winkels af te dekken. Ik heb van het CBL dan ook nog geen signalen ontvangen dat zij geen invulling kunnen geven aan een convenant. Ik wacht de invulling van het convenant derhalve af.

7.

Wat gaat u doen als er voor augustus 2016 geen convenant is voor de displayban in supermarkten?

Antwoord 7.

Mocht op 1 juli blijken dat het CBL met haar leden geen invulling geeft aan een convenant, dan informeer ik uw Kamer, conform de motie van lid Volp, over de uitkomsten en nadere maatregelen die ik zal voorbereiden.

1) Uitspraak inzake CBL, Rechtbank Den Haag, 9 maart 2016